

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/169/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217185
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217185.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej, a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Dagmar Podhorcovej, v právnej veci navrhovateľky: POHOTOVOŠŤ, s. r. o., so sídlom Bratislava I. Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti odporkyni: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 19. novembra 2013 pod č. k. 9C/365/2012-82 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol žalobu, ktorou sa navrhovateľka domáhala od odporkyne zaplatenia škody v sume 3.087,49 eura a nemajetkovej ujmy v sume 617,50 eura z dôvodu, že Okresný súd Levice o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol po 242 dňoch od jej podania. V dôvodoch svojho písomného rozhodnutia poukázal na výsledky vykonaného dokazovania najmä na obsah spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 6Er/591/2010, z ktorého zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola podaná dňa 16.07.2010. O jej návrhu rozhodol exekučný súd uznesením zo dňa 08.11.2010 tak, že žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol. Preto prvostupňový súd podrobil preskúmaniu 15 dňovú lehotu na vydanie poverenia a dospel k záveru, že zákon určoval lehotu na vydanie poverenia, nie na vydanie iného rozhodnutia. V prípade, že súd má za to, že nie je zákonný dôvod pre vydanie poverenia, návrh zamietne. Pre rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia zákonná lehota neexistuje. Ďalej uviedol, že konštatovanie o tom, že vo veci išlo o prieťah, nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený konštatovať. To môže len Ústavný súd SR alebo predseda súdu na základe sťažnosti na prieťahy v konaní. Absenciou predmetného rozhodnutia uvedených orgánov o existencii prieťahov nebola splnená základná podmienka pre rozhodnutie o náhrade škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporkyni nepriznal náhradu trov konania, pretože jej žiadne nevznikli.

Navrhovateľka podala v zákonnej lehote odvolanie proti rozsudku. Odvolanie zdôvodnila ust. § 221 ods. 1 OSP s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP tým, že v konaní došlo k vadám, a to k vade - odňatie možnosti konať účastníkovi, v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, keď súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP) a neúplne zisteným skutkovým stavom, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy

potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ OSP), nesprávneho rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP).

V prvom bode odvolanie navrhovateľka zdôvodnila ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. a uviedla, že zásadne namieta skutočnosť, keď súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou, obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.. Podľa jej názoru, súd bol jednoznačne pri svojom rozhodnutí viazaný ust. § 9 ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom zák. č. 412/2012 Z. z. Svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej uviedla, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej jej nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy je anulovaný značnou nedôveryhodnosťou. Uviedla, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Nemala k dispozícii exekučný spis a tak mohla niektoré skutočnosti len usudzovať. Preto označila ako dôkaz exekučný spis. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. K otázke trvania stavu právnej neistoty uviedla, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Právna istota ohľadne riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. V závere uviedla, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Poukázala na stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, z ktorej vyplýva, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod. Ďalej uviedla, že štrasburský súd uviedol, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu jej a to vo forme tej, že nepresadzovala vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k prerokovaniu veci v primeranej lehote. Ona takýto záväzok nemá. Z uvedených dôvodov a vzhľadom na vytknuté procesné chyby žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, pretože odvolací súd nezistil výnimky v ust. § 213 ods. 2 - 7 (§ 213 ods. 1 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 OSP) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 OSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do

úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

Navrhovateľka zdôvodnila svoje odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP tým, že mala za to, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP a to k vade konania, spočívajúcej v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP). Odňatím možnosti konať v zmysle uvedeného ustanovenia sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetom dôvodu odvolania sú tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatia možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Navrhovateľka v dôvodoch svojho odvolania ani nezdôvodnila, v čom videla uvedenú vadu konania. Odvolací súd preto podrobil preskúmaniu odvolací dôvod navrhovateľky a dospel k záveru, že prvostupňový súd sa v priebehu konania nedopustil žiadnej vady namietanej navrhovateľkou. Vzhľadom k tomu, že nezistil vady konania, pre ktoré by musel zrušiť rozhodnutie prvostupňového súdu, podrobil rozhodnutie súdu prvého stupňa meritórnemu preskúmaniu a zaoberal sa ďalšími dôvodmi odvolania navrhovateľky, spočívajúcimi v tom, že prvostupňový súd nesprávne zistil skutkový stav a následne vec nesprávne právne posúdil.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na Okresný súd Levice 16.07.2010. Návrh na vykonanie exekúcie oprávnená spísala do zápisnice pred súdnym exekútorom 02.06.2010. Súd následne uznesením z 08.11.2010 pod č. k. 6Er/591/2010-17 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Proti tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie, ktoré oprávnená zobrala späť a odvolací súd uznesením zo dňa 15.02.2011 č. k. 15CoE/567/2010-36 odvolacie konanie zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 20.05.2011. Potom uznesením z 21.07.2011 pod č. k. 6Er/591/2010-44 prvostupňový súd exekučné konanie zastavil a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 05.09.2011.

Navrhovateľka sa domáhala svojho nároku titulom, že nebolo vydané rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie založil na tom, že 15-dňová lehota na zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia ustanovená v § 44 ods. 2 zák. č. 233/2005 Z. z. neplatí a odvolací súd sa s jeho názorom stotožnil.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (platného od 01.06.2010), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom navrhovateľky o extenzívnom výklade ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Podľa názoru odvolacieho súdu, toto ustanovenie nie je možné vykladať extenzívne. Upravuje totiž 15 - dňovú lehotu len na vydanie poverenia. Tejto jednoznačnosti výkladu nasvedčuje tretia veta, do ktorej zákonodarca samostatne upravil zamietnutie poverenia. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu upraviť lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia, upravil by ju v druhej vete citovaného ustanovenia a nie samostatne v tretej vete. Pri výklade § 44 ods. 2 Exekučného poriadku treba vychádzať a zohľadniť, že tento právny predpis je procesnou normou, teda normou verejného práva, upravujúcou postup súdneho exekútora ako štátom určenej osoby na vykonanie núteného

výkonu rozhodnutia. Pre výklad a aplikáciu tohto právneho predpisu platí článok 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorej štátne orgány môžu konať len na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý stanoví zákon. To, že zákonodarca neupravil lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia, vyplýva z doslovného jazykového výkladu citovaného ustanovenia, podľa ktorého sa 15 - dňová lehota vzťahovala len na vydanie poverenia. Pokiaľ by mal zákonodarca úmysel, aby sa 15 - dňová lehota na vydanie poverenia upravená v druhej vete § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vzťahovala aj na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, bol by to výslovne stanovil v druhej vete a nie v tretej vete citovaného ustanovenia tak, ako to explicitne zakotvil v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť či už pozitívne alebo negatívne v tam stanovenej lehote.

Žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Vzhľadom na záver prijatý odvolacím súdom, že 15 - dňová lehota na zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia neexistovala, nedošlo tak zo strany exekučného súdu k porušeniu jeho povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Odvolací súd sa nestotožnil s dôvodmi odvolania navrhovateľky v časti týkajúcej sa aplikácie novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. uskutočnenej zák. č. 412/2012 Z. z. Prvostupňový súd v dôvodoch svojho písomného rozhodnutia citoval ust. § 9 ods. 1 a § 9 ods. 2 po novely prijatej zák. č. 412/2012 Z. z. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013, návrh na začatie konania bol podaný v roku 2012. Preto mal postupovať podľa platnej právnej úpravy do 31.12.2012. Odvolací súd napriek tomuto pochybeniu prvostupňového súdu rozsudok ako vecne správny potvrdil, pretože aplikácia novely nemala vplyv na správnosť výrokovvej časti rozsudku, ktorou súd žalobu zamietol.

Odvolací súd v tejto časti poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zák. č. 412/2012 Z. z., z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy v konaní. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prieťahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd SR. Aj keď až novela v § 9 ods. 2, 3 presne upravila prieťahy v konaní, odvolací súd je toho názoru, že dovtedajšie znenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. bolo potrebné vykladať súladne s prijatou novelou, a preto zdôvodnenie rozhodnutia v tejto časti považuje za správne.

K odvolaniu navrhovateľky, týkajúceho sa stavu trvania právnej neistoty, vyjadrenie súdu o rozpore exekučného titulu so zákonom odvolací súd dodáva, že navrhovateľke nemohol vzniknúť stav právnej neistoty, nakoľko právna neistota je odstránená až vydaním rozhodnutia vo veci. Exekučné konanie bolo právoplatne zastavené 10.04.2012, pričom odvolací súd poznamenáva, že titulom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bol rozhodcovský rozsudok. Navrhovateľka uplatňovala svoj nárok na vydanie poverenia na základe nulitného právneho aktu, pre ktorý bolo exekučné konanie zastavené. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2 a § 151 ods. 1 veta prvá OSP tak, že odporkyni nepriznal náhradu trov konania, pretože takýto nárok v priebehu konania neuplatnila.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.